

MASARYKOVA UNIVERZITA BRNO
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Seminární práce:

ŘEČ

Šárka Ambrozová (265004)

Pedagogické asistentství přírodopisu pro ZŠ

Pedagogické asistentství výchovy a výchovy ke zdraví pro ZŠ

9.5.2008

Řeč je schopnost vyjádřit zvuky obsah vědomí; specifická dovednost člověka používat v komunikaci výrazové prostředky slovní (mluva, písmo) i mimoslovní (posunky, mimika, gesta,..)

Mým úkolem bylo provést rozhovor se třemi dětmi odlišné věkové úrovně a to:

3-4 roky

5-6 let

7-8 let

9-10 let

Cílem mé seminární práce bylo porovnat záznamy dětí vzhledem k jejich věku, zaměřit se na jejich větnou stavbu a na používání jednotlivých slovních druhů.

Vybrala jsem si tři děti odlišné věkové kategorie a to: Terezku (4), Moniku (8) a Pavlíka (9), bohužel v kategorii 5-6 let jsem nikoho nesehnala.

Na každou odpověď jsem dětem ponechala 3 minuty, aby si odpověď řádně promysleli. Dětem jsem položila následujících 10 otázek:

1. Popiš jaký máte dům?
2. Kolik máš sourozenců a kolik jim je let?
3. Jaká je tvoje maminka?
4. Jaký je tvůj tatínek?
5. Chodíš rád/a do školky(školy) a proč?
6. Jaké máš nejoblíbenější domácí zvířátko?
7. Čím by jsi chtěl/a být až budeš velký/á a proč?
8. Co rád/a děláš ve volném čase?
9. Jaký předmět máš ve škole nejraději?
Jakou hračku máš ve školce nejoblíbenější?
10. Jak se jmenuje tvůj/tvá nejlepší kamarád/ka?

Terezka (4 roky) – Terezka nedávno začalo chodit do školky a moc se jí tam líbí, již nyní výborně vyslovuje souhlásky jako g, k, h, ch, d, d' atd. Ze začátku byl trošičku problém s navázáním kontaktu, ale s její ostýchavostí mě pomohla její maminka a potom mě již odpovídala na otázky.

1. Popiš jaký máte dům? „**Velký a bílý.**“
2. Kolik máš sourozenců? „**2 - Kubíčka a Simču, Kuba má (ukázala na rukách) 10 a Simča (opět ukázala) 6**“
3. Jaká je tvoje maminka? „**Hezká, hodná, vysoká.**“
4. Jaký je tvůj tatínek? „**Hezkej, hodnej a silnej.**“
5. Chodíš ráda do školky a proč? „**Jo, protože si tam hraju s Klárkou.**“
6. Jaké máš nejoblíbenější domácí zvířátko? „**Beníka**“ (což je jejich pes)
7. Čím by jsi chtěla být až budeš velká a proč?
8. Co ráda děláš ve volném čase? „**Koukám na pohádky.**“
Jakou pohádku má nejraději? „**Princeznu ze mlejna.**“
9. Jakou máš nejoblíbenější hračku ve školce? „**kočárek a panenky**“

10. Jak se jmenuje tvá nejlepší kamarádka? „*Evička a bydlí támhle* (ukázala mi na dům kde její kamarádka bydlí), *ale dneska není doma, protože je u babičky, ale za chvíli přijede.*“ – dodala.

Monika (8 let) – Monička nyní navštěvuje druhou třídu ZŠ. Na rozdíl od Terezky nebyl u ní problém s ostýchavostí, ba naopak, na začátku než jsem ji začala pokládat otázky, začala vyprávět jak byli s rodiči v zoologické zahradě a co tam všechno viděla, která zvířata se jí líbili nejvíce atd.

Její řeč je velmi dobrá, mluví srozumitelně, spisovně, ale bohužel někdy až moc rychle, takže jsem ji musela občas skočit do řeči, a říct ji aby trochu zpomalila.

1. Popiš jaký máte dům? „*Bydlíme ve velkém rodinném domě, je celý bílý a má zahradu a balkón.*“
2. Kolik máš sourozenců? „*Dva bratry, jsou to dvojčata a je jim 15 let, ale chtěla bych mít ještě mladší sestřičku.*“
3. Jaká je tvoje maminka? „*Štíhlá, vysoká, hezká, milá, má černé krátké vlasy a hnědé oči.*“
4. Jaký je tvůj tatínek? „*má hnědý kudrnaté vlasy, je hodný a pracovitý.*“
5. Chodíš ráda do školy? „*Ano chodím, ale jen někdy, když máme dobré předměty a naši paní učitelku*“
6. Jaké máš nejoblíbenější domácí zvířátko? „*Kočičku Micku a křečka Andyho*“
7. Čím by jsi chtěla být až budeš velká a proč? „*zpěvačkou a nebo modelkou, chtěla bych totiž vystupovat v televizi a mít hezký vlasy a hezký obličej.*“
8. Co ráda děláš ve volném čase? „*hraju The Sims*“(počítačová hra), *chodím ven s kamarádkami a hraju si s Mickou*“
9. Jaký předmět máš ve škole nejraději? „*výtvarku, hudebku, češtinu a tělocvik – ale jen když hrajeme vybíjenou!*“
10. Jak se jmenuje tvá nejlepší kamarádka? „*Miša a Markétka, s Mišou sedím i ve škole v lavici.*“

Pavlík (9 let) – Pavlík nyní chodím do 3. třídy. Má drobné problémy s koktavostí a zadržáváním se a díky tomu je trochu ostýchavý a bojí se zařadit mezi ostatní kamarády. Nakonec však mi na otázky odpověděl.

Také jsem se od něho dozvěděla, že každý týden navštěvuje cvičení proti koktání a že ho to velmi baví.

1. Popiš jaký máte dům? „*My bydlíme v bytovce a teďko nám ji opravujou*“ A máte zahrádku? „*Ano máme, ale jen malou.*“
2. Kolik máš sourozenců? „*mám 1 starší ségru Kristýnu, která má 13 let.*“
3. Jaká je tvoje maminka? „*moje máma mě učí na češtinu ve škole, je hezká, hodná, ale ve škole je přísná.*“
4. Jaký je tvůj tatínek? „*táta musí hodně pracovat a když potřebuje s něčím pomoci, tak já mu pomůžu.*“
5. Chodíš rád do školy? „*Ne nechodím.*“ A proč? „*Protože se musím učit a v hodinách musíme být potichu.*“
6. Jaké máš nejoblíbenější domácí zvířátko? „*já mám rybičky a ségra má králíka*“

7. Čím by jsi chtěl být až budeš velký a proč? „*Chtěl bych jezdit s tím velkým autem..“*
S kamionem? „*Jo s tím“* A proč? „*Protože chci jednou řídit velký auto.“*“
8. Co rád děláš ve volném čase? „*Hraju fotbal, chodím za kamarádama a hraju hry na počítači.“*“
9. Jaký předmět máš ve škole nejraději? „*Tělocvik a počítače.“*“
10. Jak se jmenuje tvůj nejlepší kamarád? „*Petr“*“

Tereška – vzhledem ke svému věku odpovídala jednoduše, nepoužívala nějaké složité věty, většinou mi odpovídala jedním slovem, a tak jsem se snažila ji napomáhat aby odpověď více rozebrala. Nejvíce asi používala přídavná jména a podstatná jména. Vzhledem ke svému věku je její řeč ještě málo rozvinutá. Používala také gesta, jako ukazování rukou a kývání hlavou když souhlasila. Bohužel na otázku, čím chce být až bude velká, mi neodpověděla, jen pokrčila rameny jakože neví.

Monika – šlo vidět že Monča s ostýchavostí nemá žádný problém a ani s otázkami neměla. Používala jednoduché věty, ale i věty složitější. Používala hodně přídavným jmen a sloves. Velmi dobře vyslovuje, mluví nahlas, takže ji jde dobře rozumět, jen je problém s její občasnou rychlostí řeči, proto jsem ji musela často napomínat, aby zpomalila, ale poté se snažila mluvit pomalu.

Monika při svém projevu hodně používala ruce.

Pavlík – i přes problémy s jeho koktavostí mi stihl odpovědět na otázku v zadaném čase, někdy odpovídal jednoduše, někdy použil i jednodušší věty, opět používal hodně přídavných jmen, podstatných jmen a sloves. U některých otázek jsem mu musela pomoci aby větu více rozebral, ale byla jsem s ním jinak moc spokojená.

Shrnutí: Nejmenší problémy s mluvou měla Monika i když se někdy rozmluvila tak, že ji nebylo pomalu ani rozumět. Pavlíkovým problémem je jeho koktavost, ale od jeho maminky jsem se dozvěděla, že cvičení na která chodí mu hodně pomáhají. Tak snad doufá, že jednou bude mluvit aniž by se musel zadržávat a nebo koktat.

Tereška vzhledem k svému věku mluví tak jak mluví a myslím si, že na svůj věk mluví velmi dobře.

Ze slovních druhů nejvíce byly používány přídavná jména, podstatná jména a slovesa.